

DO VAN RANST

dagboek van een chihuahua

Van Ranst, Do
Dagboek van een chihuahua

© 2018 Infodok / Standaard Uitgeverij nv,
Rijnkaai 100/A11, B-2000 Antwerpen en Do Van Ranst
Gemaakt onder licentie van Davidsfonds.
'Infodok' is het geregistreerde merk van Davidsfonds vzw,
met maatschappelijke zetel te 3000 Leuven, Quinten Metsysplein 12
www.standaarduitgeverij.be/infodok

Vormgeving cover: quod. voor de vorm.
Coverbeeld: © Thinkstock
Vormgeving binnenwerk: Peer De Maeyer
Redactie: Griet Vandewalle
Trefwoorden: pleegzorg, verslaving

D/2018/0034/36
ISBN 978 90 5908 911 2
NUR 284

Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd – op enige manier –
zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

Verhuizen brengt een enorme hoeveelheid stress voor een hond mee. Hij zal in de eerste dagen ontzettend lief zijn, maar hij is al zijn vastigheid om zich heen kwijt en zoekt krampachtig naar strohalmen om zich aan vast te houden.

.

DOGSINNEED.COM

Een halfuur geleden zat ik nog in een plastic transporthok waarmee mensen katten naar de dierenarts brengen. Het hok rook raar. De hele rit duwde ik mijn neus in mijn vacht. En ik *heb* een vacht, want ik ben een langhaarchihuahua. Stel je dus niet zo'n korthaar voor die bij de minste tocht vanonder de deur zit te rillen.

Mijn vacht is lichtgolvend en zijdeachtig en eindigt in pluimpjes aan mijn poten, staart en oren. Dat laatste vind ik zelf tamelijk belachelijk, want ik ben een reu. Een jongen. Mijn oren, wees eerlijk: te groot voor mijn kop, en met pluimen geven ze me iets wijfjesachtigs. Maar dat hebben chihuahua's sowieso. Mijn vorige baasje dacht dat ik een wijfje was toen ze me kocht bij een malafide fokker.

'Is het echt een meisje?' vroeg Bente, toen de fokker me in haar handen duwde die ze als een kommetje onder haar borsten hield.

Dat de fokker ja zei, ging op dat ogenblik compleet aan me voorbij, omdat ik wist dat ik de hele rit van de kennel tot bij

haar thuis tegen die borsten mocht liggen. Bente had prachtige borsten.

Maar voor het overige kan ik weinig goeds over haar zeggen. Ze stond me uiteindelijk af. Daarom zat ik zonet nog in een stinkende gevangenis in een snikhete auto, op weg naar een ander kommetje, naar andere borsten. Een ander baasje. Ze heet Valentien.

Meer weet ik nog niet van haar.

Je vraagt je vast af waarom je dit zit te lezen. Het antwoord is simpel: ik houd een dagboek bij. Denk gerust dat dit de grootste flauwekul is die je ooit hebt gehoord, want honden kunnen niet denken, laat staan schrijven, hebben zelfs niet het vermogen fatsoenlijk een pen vast te houden. Uiteraard heb je daarbij het beeld in je hoofd van een spaniël (ik zeg maar wat) die slaafs bij zijn voederbak op zijn brokken zit te wachten, met kaarsrechte rug, de voorpoten netjes bij elkaar, zijn tong schuin uit zijn muil, de borst onrustig pompend van ingehouden enthousiasme en kwijlend van blijdschap en trek. Maar ik garandeer je dit: een hond is niet half zo achterlijk als je denkt. Uiteindelijk zijn wij het die de mens zo ver krijgen dat die langs de weg met een plastic zakje over zijn hand onze stront ruimt. Vergeet dat nooit.

Het misverstand over de intelligentie van honden ligt bij het feit dat wij nooit wat zeggen. Het gebrek aan taal staat bij de mens gelijk aan domheid. Maar er is niemand die kan bewijzen dat wij niet kunnen praten. We doen het gewoon niet. Wat heeft het gepraat van mensen trouwens al opgebracht?

Er werd ons ooit zoveel onrecht aangedaan dat wij overwogen om te zwijgen. Op een dag besloten alle dieren om tegelijk hun bek te houden. Je hoort mensen weleens zeggen: 'Dat stamt uit de tijd toen dieren nog konden praten.' Dat komt ergens vandaan. Zeg niet dat ik het je niet gezegd heb.

Dat laatste is een grapje. Want nog zo'n opvatting: 'Honden hebben weinig gevoel voor humor. En al zeker een chihuahua!' Je moest eens weten.

Inmiddels sta ik op de mat van een woning die ik niet ken. Ik sta op het punt een nieuw leven te beginnen en zal er, volgens mijn nieuwe baasjes, ook sterven. Maar dat zien we later wel. Ik tril nog een beetje, want dat vinden ze lief en zielig tegelijk. Ik draai de irissen in mijn oogballen zo hoog als ik kan, ik duw ze gevaarlijk ver uit mijn kop, zodat het lijkt alsof ik van onzekerheid en stervensangst om de nieuwe situatie haast barst. Daarbij laat ik mijn schoft een beetje zakken zodat mijn kop tussen mijn schouders zakt (en weer die oogjes!), nu lijkt het zelfs alsof ik bang ben om slaag te krijgen. Met wat geluk geloven ze dat ik bij Bente mishandeld ben. Om het af te maken doe ik een miniplasje op de kraaknette mat. En ja, hoor! Valentien slaakt een kreetje, tilt me van de mat en duwt me tegen haar kleine borsten.

De dame van wie ik vermoed dat het haar moeder is, slaat haar arm om Valentien heen. Met haar vrije hand kriebelt ze me boven de neus. Ze laat rare, nare geluidjes uit haar mond ontsnappen en kijkt me aan alsof ze me zo zou kunnen opvreten van liefde. En ze kijkt ook naar Valentien. Ze knikt zachtjes. Alsof ze wil zeggen: deze lieve, lieve hond heb jij verdiend, meid.

En dat is vast ook zo. Ik zag het al meteen toen ze bij Bente binnenkwam. Toen Bente opendeed, stond ze geklemd in de deuropening tussen de schouders van haar moeder en vader (laat me er gewoon even van uitgaan dat het haar ouders zijn). Alsof het een regel is dat als je aanbelt bij iemand, je met z'n allen in de deuropening moet passen zoals op een foto. Valentien stak verlegen haar hand even op, maar keek dan meteen naar de grond achter Bente om te zien of ik al in beeld kwam.

Bente deed de deur verder open en sjokte de flat in. Ze stapte over me heen, zonder me te raken. Dat was weleens anders geweest. Toen liet ze zich op de bank bij het raam vallen en zette haar koptelefoon op. De snikthete julizon die door het open raam een gelig, haast onecht licht in stralen op Bentes gezicht liet vallen, liet het zweet op haar bovenlip zien. Ik keek weg toen ze met het puntje van haar tong het zweet weglikte.

Toen Valentien, nog steeds geflankeerd door haar ouders, gebogen over me heen zat, zag ik op de gang een jongen staan, met zijn handen diep in de kontzakken van een short met rafels aan de pijpen. Hij keek niet naar binnen of naar mij op de grond, maar bekeek de gangmuren alsof daar kunst hing. Hij leek een tikkeltje op Valentien, vond ik, ook al was zij heel meisjesachtig, met lang, golvend haar en een lichte, lange zomerjurk waar je bijna doorheen kon kijken. Ik wilde vragen waarom hij op de gang niet geïnteresseerd was in mij, maar ik wilde de afspraak die stamde uit de tijd toen de dieren nog konden praten niet zomaar verknallen om een ongeïnteresseerde knul in een zelfgeknippte korte broek.

De moeder van Valentien zit op haar knieën mijn plasje uit het tapijt te wrijven. Valentien tilt me kirrend de hoogte in, met één hand, alsof ze me probeert te wegen (2,1 kg, nat aan de haak), tot haar arm helemaal gestrekt is en ik zo'n zestig centimeter boven haar kruin zweef. Vandaar overschouw ik de woonkamer met de rechthoekige eettafel en zes kuipstoelen in leder, de hoekbank met felgekleurde kussens, de salontafel met magazines, de tafel zonder stoelen eromheen die in een aanbouw van glas staat, aan de ene kant grenzend aan het salon en aan de andere kant aan het korte gras en de kleurrijk begroeide borders van de tuin. Op de tafel staat een deksel van een puzzeldoos met een zicht op een stad met wolkenkrab-

bers en gebergte in de verte. Van de puzzel is alleen nog maar de buitenkant tegen de randen van de tafel gelegd.

De jongen staat, alweer met zijn handen in zijn achterzakken, op blote voeten naar de puzzel te kijken. Zijn linkervoet omklemt met zijn grote teen en de teen ernaast de achillespees van zijn rechtervoet, waardoor het heel de tijd lijkt alsof hij met één voet op een touw balanceert. Als hij bijna het evenwicht dreigt te verliezen, zet hij zijn voeten naast elkaar, neemt hij een puzzelstuk uit de doos en draait het tussen zijn duim en wijsvinger om en om tegen het kuiltje van zijn kin. Dan duwt hij het in de rechterbovenhoek van de puzzel en geeft er een mep op met zijn vlakke hand.

Hun moeder houdt op met wrijven over mijn plas op de mat en kijkt over haar schouder. ‘Timber, als een stuk echt past, hoeft je er niet op te slaan,’ zegt ze.

Ik zie hoe hij zijn schouders ophaalt en weer op de koord gaat staan, met zijn achillespees tussen zijn tenen.

Valentien haalt me terug naar beneden en houdt haar neus vlak bij die van mij. Ze kijkt me in de ogen alsof ze wil checken of ik tegen de voorbije hoogtestage bestand was, want dat gaat ze nog vaak met me doen. Dan fluistert ze ‘Dingo’ tegen mijn kop en bezegelt het met een zoen tussen mijn twee ogen. ‘Als ik je nu eens Dingo noem?’

Diesel, Jacky, Max, Spike, Pablo, Finn, Rex, Floyd, Sam en Conan. Dat zijn de tien populairste hondennamen voor reuen.

Niet dat ik met mijn naam in de top tien moet staan. Maar Dingo? Ik heb het opgezocht. De dingo is een verwilderde hond uit Australië die afstamt van de steppewolf en een leefwijze ontwikkeld heeft die lijkt op die van wolven. Dingo’s zijn wel een stuk kleiner dan wolven en hebben het gewicht van een middelgrote hond (tien tot twintig kilogram).

Valentiens moeder vindt het maar niks. 'Ik vind het een rare naam voor zo'n klein huftertje,' zegt ze.

Haar vader lacht. 'Dan noemen we hem toch Hufter?'

Hufter? Ik herneem het trillen van enkele uren geleden, toen ik plaste op hun mat, maar ze zien het niet.

Ze zitten aan de eettafel en ik sta naast de stoel van Valentien met een uitzicht op blote voeten onder de tafel. Timber heeft zijn voeten weer in elkaar gehaakt als twee auto's in een kop-staartbotsing. Hun vader aait de enkel van hun moeder die tegenover hem zit. Valentien geeft de vloer tikjes met haar grote teen. Ze tikt er het hele vloergebied onder de tafel mee aan, alsof haar teen een kind is dat van stoeptegels naar stoeptegels huppelt van geluk. Ik vraag me af of dat door mij komt. Ze raakt met haar huppelteen een voet van Timber en legt dan haar hele voet te rusten op die van hem.

'Hufter,' hoor ik hem boven de tafel zeggen. 'Nog zo kwaad niet.' Hij grinnikt.

Ik denk: oh, hij *weet* dat ik hier ben?

Valentien knikt. 'Dan wordt het Hufter,' zegt ze.

**Vlees alleen is beslist geen complete
maaltijd voor je chihuahua. Het
bevat een tekort aan calcium wat op
den duur leidt tot botontkalking.**

■

CHIHUAHUA.COM

Als het tegen de middag te warm wordt in de glazen aanbouw, waar vooral Timber puzzelt – zijn vader legt nu en dan ook een paar stukken – duwt zijn moeder op een knop bij de lichtschakelaar waardoor er langzaam een bijna transparant, donkergrijs verduisteringsnet over het dak schuift. Rond halfvier, vier uur duwt ze nog een keer en eenzelfde verduistering glijdt over de eerste helft van de hoge ramen heen. Tegen die tijd heeft Timber alleen nog een short aan en dept hij nu en dan het zweet op zijn voorhoofd en in zijn hals met een handdoek die hij vanaf het middaguur, wanneer de zon onverbiddelijk is, in zijn nek heeft liggen.

Het manshoge glas, de automatische verduistering, de lederen kuipstoelen rond de tafel, ze wijzen erop dat ik hier heel wat beters te bekijken zal krijgen dan in de armetierige flat van Bente.

's Morgens krijg ik een koffiemok Eukanuba Adult Weight Control Small Breed hondenvoer. Rond de klok van twaalf kookt Valentien een handje Malva mix rijst met mais en groenten. 's Avonds kluif ik aan een mergpijpje dat haar vader bij de slaager voor me haalt. Tussendoor krijg ik snoepjes nepchocolade,

want van echte valt een hond morsdood. De hele dag door slobber ik water van Evian of Tönissteiner Sprudel. Ja, sprudel – bruiswater dus. Het tintelt op mijn tong en tegen mijn verhemelte en dat voelt ronduit heerlijk. Ook honden hebben recht op een guilty pleasure.

Bij Bente kreeg ik 's morgens een kom brokken van de supermarkt voorgeschoteld. Het smaakte naar nul komma niks, maar na twee dagen koppige onthouding plakte mijn maag tegen mijn ribben en moest ik wel eten.

Tussen mijn maaltijden door mag ik bij Valentien op de kamer. De eerste twee dagen mocht ik niet op het bed en ging ik piepend bij het raam op de overloop staan, alsof ik weg wilde. Daar kon ze niet tegen. 'Als je terug wilt naar dat wicht,' zei ze. Ze tilde me bij mijn buik op en drukte me tegen haar borst, en ik keek haar supermeelijwekkend aan. Alleen honden kunnen dat. Katten kunnen het ook, maar er schiet elke keer iets door hun blik wat mensen als bijdehand of leep beschouwen waarmee ze doorgaans toch net iets minder voor elkaar krijgen. Ze legde me uiteindelijk toch op het bed. Eerst bij haar voeten. Alsof ze op die manier nog niet echt toegaf, alsof ze pas zwichtte vanaf de kuiten of zo. Telkens als ik hoger op het bed probeerde te komen, duwde ze me met haar voet terug en las verder. Of beter: ze deed alsof, want ik zag haar de hele tijd naar me loeren. Toen ik bij haar knieën lag, ineens, alsof er ongemerkt een hap uit de tijd was genomen, deed ze haar best om boos te kijken, maar ik zag hoe ze tegelijk haar tanden op haar onderlip zette om haar lach weg te bijten – en hoe ze zowat smolt (ik legde mijn kop op haar knie en likte haar hand waarmee ze me lager wilde krijgen, maar tegelijk ook niet).

Een halfuur later lig ik tegen haar paardenstaart aan op het hoofdkussen. Ze slaapt en ik kijk naar de posters boven het bed. Er hangen alleen posters van chihuahua's. Het is haast

griezelig hoeveel posters van chihuahua's ze heeft. De meeste zijn kortharig. Bijna allemaal teefjes, ze zien er echt geil uit. Ze zitten in handtassen van Louis Vuitton. Alleen hun kopjes steken erbovenuit. Ze hebben diamanten halsbandjes om. Of nog stommer: ze zijn helemaal aangekleed. En dan niet met jasjes die gemaakt zijn voor honden die in Siberië leven, maar echte kleren: jurkjes en sweaters met kap. Een beige langhaar heeft een zonnebril op en draagt kettingen om de nek zoals je wel eens bij rappers ziet. Een grijze korthaarteef zit in een voederbak en heeft een knalrode strik op haar kop.

Ik kan er niet tegen.

Als chihuahua's afgebeeld worden, is het in een setting waar je gewoonlijk plaatjes schiet van baby's bloot op hun buik op een pluizig pastelgekleurd deken of in een peperdure boetiek waar honden normaal niet eens binnen mogen. Ik bedoel maar, er moet altijd wat geëtaleerd worden met als enig doel de chihuahua onsterfelijk belachelijk te maken. Je zal haast nooit een foto zien waarop we er gewoon bij lopen, als een labrador of zo, naast ons baasje aan de leiband, tong scheef uit de muil. Ik beweer niet dat we stoer moeten worden geportretteerd, want dat komt dan weer spottend over (we zijn ons bewust van hoe we eruitzien, hoor!), maar al die potsierlijke franjes mogen wel wegblijven.

Terwijl ik denk dat we in opstand moeten komen, wij chihuahua's, dat moet toch te organiseren zijn, wordt Valentien wakker. Ze kijkt me recht in de ogen. Ze geeuwt. Haar adem ruikt lichtjes naar bagger. Ze slikt de slaap weg en glimlacht naar me. 'Hufter', fluistert ze. Ze geeft me een zoen op mijn neus. Dan draait ze zich op haar rug, trekt haar benen op en krabt de holte van haar linker knie.

Ineens gaat haar kamerdeur langzaam open.

'Stoor ik?' fluistert Timber, met zijn hoofd half door de kier.

Valentien laat haar benen zakken en kruist ze ter hoogte van haar enkels. Ze zegt ‘nee, natuurlijk niet’ en op het moment dat Timber de deur wat verder opent zodat zijn hoofd met het lichaam dat eraan vasthangt, erdoorheen kan, trekt Valentien een dekentje dat naast haar op het bed ligt, over zich heen. Om haar onderbroek te verbergen, denk ik.

Hij komt naast haar zitten op de rand van het bed. Hij kijkt haar niet aan. Hij krabt mij tussen de oren en kijkt vertederd. Of hij doet zijn best om vertederd te kijken. Hij houdt niet eens van honden, denk ik. Ik weet het niet, je ruikt zoiets. Om te checken of ik het bij het rechte eind heb, probeer ik het buik-omhoogtrucje. Als hij mijn buik krabt, houdt hij van honden. Wees eerlijk: alleen echte hondenliefhebbers krabben onvoorwaardelijk die rozige, warme, wat klam aanvoelende plek waar je gegarandeerd ongewild die pluk haar aanraakt die om een hondenplasser heen groeit en die bijna altijd nog wat nat-tig is of hard als een kwast die na het verven niet gereinigd is. Timber trekt zijn hand meteen terug naar zijn lichaam en kijkt met een vleugje tegenzin van me weg. Zijn ogen zoeken die van Valentien, maar ze heeft ze gesloten. Een poosje zeggen ze niks. Valentien geeuwt nog een keer.

‘Gaaf het?’ vraagt hij dan.

‘Gaaf wat?’ vraagt ze.

Ik vraag me af of er tussen die twee ooit een echt gesprek tot stand zal komen. Ik ben hier al drie dagen en behalve wat losse woordjes en onsamenvhangende zinnen heb ik nog niks dat op praten lijkt gehoord. Ze blijven ook de hele tijd uit elkaars buurt. (Behalve nu dus.) Wel in hetzelfde huis natuurlijk, maar elk in een andere kamer. Als hij puzzelt, doet zij iets in de keuken. Als zij tv-kijkt in de woonkamer, zit hij aan een bureau-tafel naast het salon op de computer te tikken. Hun ouders zitten meestal in de tuin of op het terras, want het is onafge-

broken heerlijk weer. Toen ik gisteren midden in de nacht wat door het huis snuffelde, omdat ik niet kon slapen, zag ik Timber achter in de tuin op de tegels bij het tuinhuis staan. Vlak bij zijn hoofd ging een lichtgevend puntje drie keer aan en uit en als ik beter keek, zag ik dat het het uiteinde van een sigaret was waaraan hij zijn wangen zowat naar binnen zoog. Ik zag hem bij elke trek over zijn schouder naar het huis kijken, alsof hij vermoedde dat iemand hem aan het bespieden was.

‘Je maakt je zorgen, hè?’ vraagt Timber.

Valentien trekt haar benen op. Haar knie raakt bijna zijn kin. Ze schudt nee. ‘Jij?’ vraagt ze.

‘Welnee,’ zucht hij.

Dan zeggen ze niks meer. Timber kijkt nu en dan mijn kant op, alsof hij iets tegen Valentien wil zeggen, maar dat dat niet kan zolang ik in de buurt ben. Alsof hij donders goed begrijpt dat ik minstens zo intelligent ben als hij is. Omdat zijn blik best dwingend is, spring ik van het bed af en verdwijn ik door de kier van de deur naar de overloop. Daar blijf ik een poosje staan. Terwijl ik wacht tot hij vertrekt uit Valentiens kamer, krab ik me achter mijn oor en lik ik mijn buik. Er gaan minuten voorbij waarin het muisstil blijft in de kamer. Uiteindelijk gaat de deur zelfs in het slot.

Pas de vierde dag begin ik stilaan te begrijpen waar ik ben. Of waar ik niet ben. Valentien zegt *Sally* tegen de vrouw van wie ik van meet af aan vermoedde dat het haar moeder was. En de man van Sally (want dat staat gewoon vast), van wie ik dacht dat het haar vader was, noemt ze *Edmon*. Timber doet precies hetzelfde en ik weet inmiddels niet eens meer of hij en Valentien werkelijk broer en zus zijn. Het lijkt zelfs alsof de kleine gelijkenissen die ik in het begin zag, steeds vager worden om uiteindelijk te verdwijnen. Ik kan mezelf wel voor mijn kop

slaan dat ik nu pas merk dat de ogen van Valentien kastanjebruin zijn en die van Timber grijs als een mistroostig meer waar grauwe wolken laag en onbeweeglijk in dikke massa's overheen hangen.

Valentien vermoeit me vanaf dag vier met te veel doelloze uitjes, alsof ze doorheeft dat ik dingen aan het ontdekken ben. Ze neemt me mee naar het overdekte winkelcentrum waar ik eigenlijk niet naar binnen mag. Als de veiligheidsagent haar erover aanspreekt, rukt ze kort aan de leiband waardoor ik als aan een elastiek de hoogte inschiet om te eindigen onder haar oksel. Waarop de agent knipoogt en zij een denkbeeldige sleutel tussen haar lippen omdraait en over haar schouder gooit. Ze slentert met me langs de boetieks van de veel te lange Hoofdstraat om minutenlang naar dingen in etalages te kijken. Soms gaan we zo'n boetiek binnen om die dingen ook daadwerkelijk aan te raken. Vaak gaan we niet naar binnen, dan heeft Valentien alleen maar naar zichzelf gekeken in de weerspiegeling van de vitrine. Soms komt ze meisjes tegen die ze kent. Van school, vermoed ik, want ze praten nooit over school of over hoe blij ze wel zijn dat het vakantie is. Vaak praten ze alleen maar over mij. 'Is dat 'm nou?' vragen ze dan. Ze aaien mijn kop en praten tegen me in een verzonnen taal. We ontmoeten enkele vriendinnen van Sally, onder wie een lange, dunne dame met puntige nagels en hoog opgestoken, blond haar. Ze gilt zowat als ze Valentien ziet.

'Christi!' gilt Valentien terug. Ze geven elkaar drie zoenen.

Christi vraagt hoe het met Sally en Edmon is en dat het toch een stel heiligen zijn.

Valentien zegt dat ze dat heus wel weet. Christi knijpt in haar wang. Dan pas ziet ze mij. 'Wat een schatje!' roept ze uit. Ze is de eerste die aan de drang kan weerstaan me aan te raken. Ze houdt zelfs haar handen een beetje verkrampd tegen haar

bovenlichaam aan, zoals een kangoeroe. ‘Maar geef mij toch maar katten, hoor,’ zegt ze. ‘Grote, luipaardachtige katten. Doe de groeten thuis!’ En weg is ze. Wat een hatelijk mens!

Op het eind van de middag drinkt Valentien een milkshake op een terras. Ik krijg een schoteltje met bruiswater. Van de mooie ober moet ze dat niet betalen. Hij knipoogt. Zij draait de sleutel om en gooit.

Tegen de avond lig ik uitgeput in de rieten mand die Timber gevlochten heeft bij de door blauwereggen en wilde wingerd overwoekerde schuur, helemaal achteraan in de tuin. Eergisteren zat hij daar een godganse dag lang over stengels gebogen die hij kapte tot lengtes voor een bolle mand met een dakje. Sally heeft er een roze kussentje in gelegd. Nog even en ik mag een strik om, net als die misbaksels tegen de muur van Valentien's kamer. Alleen de korte, tevreden blikken die Timber naar mij en zijn *handmade* mand gooit, doen me van gedachten veranderen wanneer ik overweeg om een van mijn nog relatief nieuwe baasjes naar de nek te vliegen om hem ongenadig de strot over te bijten.